

§ 4

Dnr 2019/00034

Biblioteksplan 2019-2020

Kommunfullmäktiges beslut

Biblioteksplan för 2019-2020, version 2019-02-05 antas.

Ärendebeskrivning

Kulturnämnden beslutade den 6 december 2018, § 38 att godkänna upprättat förslag till biblioteksplan 2019-2020 samt att överlämna det till kommunfullmäktige för antagande.

Enligt 17 § bibliotekslagen (2013:801) ska kommuner och landsting anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.

Syftet med Smedjebackens kommuns biblioteksplan är att stärka biblioteksverksamheten och att ge en struktur för viktiga utvecklingsområden och samtidigt tydliggöra folk- och skolbibliotekens gemensamma uppdrag.

Yrkanden

Vanja Larsson (V) och Göran Engström (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

SMEDJEBACKENS BIBLIOTEK

KULTURCENTRUM & MÖTESPLATS

+

= Sant

Biblioteksplan 2019-2020 Smedjebacken

Biblioteken i Smedjebackens kommun

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Vision.....	4
Bibliotekens roller och utvecklingsområden.....	5
1. Mötesplats.....	6
Utvecklingsområden.....	7
Utvecklingsprojekt – att arbeta med 2019 – 2020.....	7
2. Kulturcentrum.....	8
Utvecklingsområden.....	9
Utvecklingsprojekt – att arbeta med 2019 – 2020.....	9
3. Kunskapscentrum.....	10
Utvecklingsområden.....	11
Utvecklingsprojekt – att arbeta med 2019 – 2020.....	11
4. Centrum för språkutveckling och läslust.....	12
Utvecklingsområden.....	13
Utvecklingsprojekt – att arbeta med 2019 – 2020.....	13
Fakta Smedjebackens bibliotek.....	14
Styrdokument.....	15
Bilaga 1 Skolbibliotekens uppdrag.....	16
Bilaga 2 Läsfrämjandeplan 2019 – 2020.....	17

Inledning

Enligt 17 § i bibliotekslagen (2013:801) ska kommuner och landsting anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Biblioteksplanen ska vara ett brett förankrat politiskt styrande dokument som beskriver hur kommunen organiserar biblioteksverksamheten i enlighet med de lagar som gäller på området, bibliotekslagen och skollagen.

Syftet med Smedjebackens kommuns biblioteksplan är att stärka biblioteksverksamheten och att ge en struktur för viktiga utvecklingsområden och samtidigt tydliggöra folk- och skolbibliotekens gemensamma uppdrag.

Folk- och skolbiblioteken sorterar under samhällsbyggnadsförvaltningen med en gemensam bibliotekschef. Skolbiblioteksverksamheten regleras enligt upprättat avtal mellan familje- och utbildningsförvaltningen och dåvarande kulturförvaltningen. Samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek syftar till att stödja den enskilda elevens kunskapsprocess och läsutveckling. Skolbiblioteket ansvarar för medier och pedagogiskt stöd i anslutning till skolarbetet. Folkbiblioteket fokuserar på aktiviteter som uppmuntrar och stimulerar barns och ungdomars fria läsning och kunskapssökande. Biblioteksplanen är ett av redskapen för att länka samman två förvaltningars verksamheter och åstadkomma en samlad och samverkande organisation. Som ett utdrag ur biblioteksplanen, finns en separat skolbiblioteksplan.

I en årlig verksamhetsplan konkretiseras de utvecklingsprojekt som presenteras i biblioteksplanen. Uppföljning sker varje år. Biblioteksplanen revideras 2020.

Biblioteket ska finnas till för Smedjebackens kommuns invånare. Smedjebackens kommun har 10 880 innevånare, varav 1702 är barn i åldrarna 0-14 år (Statistiska centralbyrån, 2018-09-30). Antalet utrikesfödda uppgår till 1239, varav 147 barn i åldrarna 0-14 år (Statistiska centralbyrån, 2017).

Vision

Smedjebackens kommun har en vision att vara en välkomnande kommun med engagemang, trygghet och framtidstro.

Kommunens fem övergripande mål som ska genomsyra förvaltningarnas arbete är:

- En kommun för alla
- Jobb och innovationskraft
- Attraktivt boende
- Bra och effektiv kommunal service
- En ekokommun i framkant

Smedjebacken är en kommun i ständig utveckling, där vårt rika kulturarv också är vår nutid. Järnhantering och skogsbruk har utgjort och utgör basen i vårt näringsliv. Det har format vårt landskap och vår bebyggelse. Kommunens variationsrika bebyggelse och karaktär ger en spännande kontrast mellan tradition och nytänkande och mellan industriort och landsbygd.

I Smedjebackens kommun arbetar vi efter fyra värdegrundsord: välkomnande, engagemang, trygghet och framtidstro.

Kulturnämndens vision är att Smedjebacken skall vara en kulturkommun i framkant. Verksamhetsmålen ansluter till kommunens övergripande vision och mål.

Kulturnämndens uppdrag är att tillgodose invånarnas demokratiska rättighet till aktuella och relevanta bibliotek samt ett brett och fördjupat, kvalitativt kulturutbud. Kulturnämnden ska i alla verksamheter verka för innanförskap och integration.

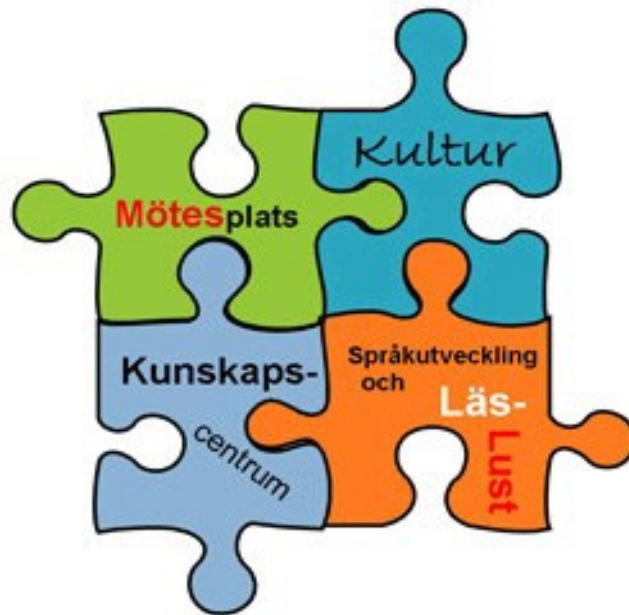
Inriktningen för biblioteksarbetet, med stöd i bibliotekslagen, är barn, ungdom och vuxna, social- och arbetsplatsbibliotek och skolbibliotek mot grundskola och VBU Smedenskolan och Stegelbacken.

Övergripande mål för biblioteksverksamheten:

- Tillgängliggöra litteratur, bildning, utbildning och information till alla.
- Främja intresset för litteratur och läsning.
- Tillgodose behovet av biblioteket som mötesplats.

Den värdegrund och de strategier som gäller för kommunen som helhet, gäller också för biblioteken: attraktionskraft, tillväxt, kvalitet och effektivitet, god service och hög tillgänglighet. I biblioteken ska medborgaren stå i centrum och verksamheten ska präglas av professionalism, kreativitet, samarbetsförmåga och ett stort mått av delaktighet.

Bibliotekens roller och utvecklingsområden

Rollerna som mötesplats och kulturcentrum betonar biblioteken som öppna miljöer, medan rollerna som kunskapscentrum och centrum för läslust kräver mer av specialisering och fördjupning och en inriktning på utvalda målgrupper och samarbetspartners.

Centrala begrepp är:

- En kravlös mötesplats
- Läslust, fantasi och upptäckarglädje
- Det livslånga lärandet
- Språkutveckling och läsförståelse

Barnperspektivet i fokus och ett personligt bemötande ska genomsyra bibliotekens verksamhet.

Med barnperspektivet i fokus menas att Smedjebackens barn och ungdomar ska vara en prioriterad målgrupp. Biblioteket ska arbeta aktivt utifrån barnkonventionen – att alla barn är lika mycket värda, att barnens bästa ska komma i främsta rummet, att alla barn har rätt till utveckling och rätten att säga hur de vill ha det.

För varje roll har utvecklingsområden och konkreta utvecklingsprojekt att arbeta med formulerats.

1. Mötesplats

Enligt 2 § i bibliotekslagen ska biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Biblioteken får en allt större betydelse för människors möjligheter att mötas då många andra naturliga mötesplatser och serviceställen i samhället försvinner. Det fysiska biblioteket, den fria mötesplatsen – kravlös och tillgänglig för alla – är en arena för vardagens sociala liv och unik i ett samhälle som segregeras och kommersialiseras.

Biblioteken ska ha lokal förankring, vara nära och lättillgängliga och samtidigt vara en mötesplats där spännande och oväntade saker ska hända.

Det är viktigt att bibliotekets fysiska och digitala rum är tilltalande och ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs. Rummen för barn och ungdomar ska vara attraktiva på deras villkor och utrustade med tilltalande moderna medier.

Biblioteket ska möta sina användare såväl i som utanför bibliotekslokalerna. Via mediedepositioner ökar delaktigheten och livskvaliteten för de personer som av olika skäl inte själva kan ta sig till biblioteket. Biblioteket ska även finnas i de digitala rum där folk befinner sig. Med den tekniska utvecklingen följer krav på ökad och snabbare service. Arbetet med det digitala biblioteket – den digitala mötesplatsen – är därför en viktig del. Bibliotekets hemsida bibliotek.smedjebacken.se är alltid tillgänglig. Här kan användarna exempelvis göra omlån, få tips om böcker, beställa fjärrlån och lämna inköpsförslag. Med lånekort från kommunens bibliotek kan man även ladda ner e-böcker från hemsidan. Du kan nu även söka, låna och lyssna på e-ljudböcker direkt i din mobil eller läsplatta via appen Biblio.

Tvättstugebibliotek finns i tre hyreshusområden i Smedjebacken. Startade som ett treårigt samverkansprojekt med projektmedel från Statens kulturråd mellan Länsbibliotek Dalarna, Smedjebackens bibliotek, ABF Dala Finnmark, Hyresgästföreningen och bostadsbolaget Bärkehus. Det är numera permanentat och tanken är att fler hyreshus ska få tillgång till tvättstugebibliotek. Syftet med tvättstugebiblioteken är att verka läsfrämjande genom att erbjuda läsning i människors vardag på en plats utanför det traditionella biblioteket. Att synliggöra litteraturen, stimulera till ökat läsande och framför allt att få fler ovana läsare att hitta till böckernas värld är grundtanken med tvättstugebiblioteken; ett litet bibliotek med stor tanke.

Arbetsplatsbibliotek finns på tre arbetsplatser i kommunen. Arbetsplatsbiblioteken är reglerade via samverkansavtal.

Utvecklingsområden:

- Bibliotekens fysiska miljöer
- Bibliotekens digitala rum och kontaktytor
- Bibliotekens visuella miljöer för ökad tillgänglighet
- Tillgänglighet

Att arbeta med 2019 – 2020:

- Med hjälp av bidrag Stärkta bibliotek ifrån Statens kulturråd, utveckla bibliotekens visuella miljöer för ökad tillgänglighet samt utveckla språktorg för vuxna samt barn. Vi vill på detta sätt befästa bibliotekets plats i samhället som ett demokratiskt rum för alla
- Fortsätta arbetet med att upprusta barn- och ungdomsavdelningen
- Arbeta aktivt med bibliotekens hemsida. Ett visuellt fokus skall finnas både i det fysiska biblioteket samt det digitala
- Utveckla arbetet med sociala medier
- Permanenta arbetet med att utveckla Tvättstugebiblioteken
- Fortsätta arbetet med upprustningen av de lokaler som tjänar som skolbibliotek
- Verka för att skolbiblioteksresursen tydliggörs på hemsidan för att göra skolbibliotekens innehåll mer lättillgängligt digitalt och därmed skapa ett användbart hjälpmedel för lärare, bibliotekspersonal och som informationskälla för föräldrar.
- Med nuvarande resurser bibehålla tillgängligheten vad gäller öppethållande och bemanning på skolbiblioteken

2. Kulturcentrum

Enligt 4 och 5 § i bibliotekslagen ska biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska.

Tillgång till litteratur, tidningar, tidskrifter, musik, film och utställningar gör biblioteket till ett centrum för kulturella och konstnärliga upplevelser. Rollen som kulturcentrum förstärks av ett brett och regelbundet utbud av arrangemang som författarmöten, musik- och teaterevenemang, föredrag, berättarstunder och samarbete med lokala professionella kulturutövare.

Enligt 4 § i bibliotekslagen ska biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

Bokdepositioner finns på vårdcentralen, barnavårdscentralen, sjukgymnastiken och folktandvården i Smedjebacken. Utöver detta tillhandahåller biblioteket anpassade medier till personer med olika behov. Till exempel nedladdning av litteratur via Legimus som är en service av MTM (Myndigheten för Tillgängliga Medier). Där finns talböcker, punktskriftsböcker, e-textböcker, taktila bilderböcker och teckenspråkig litteratur. Bibliotekspersonal kan även registrera personer med särskilda behov som låntagare hos MTM. Dessa låntagare får därigenom tillgång till medier direkt från MTM och kan själva exempelvis kan ladda ner talböcker från Legimus, som även finns som en app.

Medier på de nationella minoritetsspråken och andra språk, liksom böcker på lättläst svenska köps in till biblioteken baserat på den efterfrågan som finns. För att ytterligare stärka tillgången på medier till prioriterade målgrupper har en medieplan tagits fram.

Smedjebackens kommun är finskt förvaltningsområde enligt 6 § i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724). Detta innebär att invånarna bland annat har rätt att använda finska i sin kontakt med kommunen. Kommunen ska kunna tillhandahålla hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen på finska. Utöver dessa insatser ska kommunen även verka för revitalisering av det finska språket i kommunen. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt. Biblioteken spelar här en viktig roll som mötesplatser och som tillhandahållare av finska medier och litteratur. Samarbete finns med koordinatörn för finskt förvaltningsområde, framförallt på Werner Aspenströmbiblioteket.

En hög andel av våra invånare har annat modersmål än svenska. För att möta dessa behov arbetar vi idag genom tvättstugebibliotek, arbetsplatsbibliotek och språktorg. För att möta det behov som växt i Smedjebacken i och med nyanlända familjer samt barn och ungdomar med invandrarbakgrund, har vi arbetat fram ett språktorg på huvudbiblioteket. Ett Språktorg innehållande hela avdelning språk, lättläst, utländsk skönlitteratur och böcker för lästräning.

Ett nära samarbete bibliotek – skola ökar elevernas möjligheter att få ta del av olika kulturella uttryck. Samarbetet kring Skapande skola främjar ett kulturellt och estetiskt arbetssätt i skolan.

Utvecklingsområden:

- Bibliotekens mediesamlingar
- Programverksamhet för barn och vuxna
- Samarbete med studieförbund, föreningar och professionella kulturutövare
- Marknadsföring av och aktivt arbete med medier och arrangemang
- Kultur i skolan

Att arbeta med 2019 – 2020

- Fortsätta utveckla mediaarbetet i enlighet med medieplanen
- Stärka kompetensen i marknadsföringsfrågor, både vad gäller medier och arrangemang
- Erbjuder minibio för förskolans barn på biblioteket eller på förskolan
- Aktivt arbeta med utställningar i det lilla formatet, montrar, bord, väggar
- Fortsätta att anordna Barnens lördag på biblioteket (exempel på aktiviteter är högläsning, pyssel m.m.), som lockar föräldrar och barn, samt informera om och marknadsföra dessa aktiviteter i olika kanaler
- Se över samtliga skolors mediesamlingar (gallring, behov, inköp)
- Erbjuder sago- och berättarstunder till elever på förskolan, skolan
- Utveckla Skapande skola, skolbio och författarbesök som integrerade delar i undervisningen

3. Kunskapscentrum

Enligt 14 § i bibliotekslagen ska bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet samverka i syfte att ge alla tillgång till landets samlade biblioteksresurser.

Det finns ett ökat kunskapsbehov inom företag, föreningar och organisationer liksom ökade krav på kontinuerlig kompetensutveckling och vidareutbildning för den enskilde. Systematisk informationssökning, kunskapsutveckling och handledning blir allt viktigare.

Biblioteket ska i ännu högre grad vara aktivt och söka upp och samverka med det omgivande samhället. I ett demokratiskt samhälle ger bibliotekets resurser möjlighet till delaktighet och inflytande.

Enligt 7 § i bibliotekslagen ska folkbiblioteket verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

God tillgång till digitala och tryckta medier och utbildad och professionell personal är grundläggande. Skolbiblioteken har även tillgång till inlästa medier via inläsningstjänst, och skolbiblioteken kan ge samma service via Legimus som folkbiblioteken.

Enligt 36 § i skollagen ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek. Skolbiblioteket ska vara en del av skolans pedagogiska verksamhet och medverka i att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Skolbiblioteket ska arbeta aktivt för att informationssökningsprocessen synliggörs som en del av lärandet och med fokus på att elever utvecklas till kritiska tänkare som kan undersöka och bedöma olika källors värde och användbarhet.

Utvecklingsområden

- Bibliotekens roll gentemot utbildningsorganisationer/institutioner i kommunen
- Kompetensutveckling och omvärldsbevakning
- Samverkan med fler aktörer
- Utveckling av biblioteksverksamheten på skolorna
- Marknadsföring av skolbiblioteksverksamheten som en kvalitetsfaktor

Att arbeta med 2019 – 2020

- Utveckla en pedagogisk vägledning i informationssökning på bibliotekets hemsida
- Ta fram foldrar för hur man gör när man laddar ned en e-bok/e-ljudbok att dela ut i biblioteket, såväl som information bibliotekets hemsida
- Stärka kompetensen och bevakning av nya medier/pedagogiska hjälpmedel
- Öka kunskaperna om utvecklingen inom utbildningssektorn, läroplaner etc
- Ta fram – tillsammans med lärare och rektor – en verksamhetsstrategi för skolbiblioteken
- Användarundervisning för elever och lärare (katalog och andra resurser)
- Erbjudna och genomföra handledning/undervisning i informationssökning och bibliotekskunskap för F-9 och VBU, en gång varje läsår
- Fortsätta att göra alla medier i skolan tillgängliga via bibliotekskatalogen

4. Centrum för språkutveckling och läslust

Enligt 7 § i bibliotekslagen ska folkbiblioteken särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

God läsförmåga och ett väl utvecklat språk betyder mycket för livskvaliteten, för identitetsskapandet och utgör grunden för fortsatt lärande. Biblioteket ska främja språkutveckling och sprida läslust och ha kunskap om och vara stöd åt personer med olika typer av läshinder.

Enligt 8 § i bibliotekslagen ska folkbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

En prioriterad målgrupp för biblioteken i Smedjebackens kommun är barn och unga. Det finns en särskild Läsfrämjandeplan (se bilaga) framtagen för att ytterligare belysa vikten med att arbeta med barn och ungdomar, samt visa mer specifikt vad som görs för att främja barn och ungas språkutveckling och läslust.

Att behålla språket är viktigt för äldre människor inte minst när olika sjukdomar påverkar språk- och rörelseförmågan.

Språket har en avgörande betydelse för en bra integration. Biblioteken är en unik resurs för personer med annat modersmål än svenska genom att tillhandahålla både medier på modersmålet och mer anpassat material för inläring av svenska. Språktorget på huvudbiblioteket bidrar till ökad integration genom att erbjuda material på invandrarspråken samt på lättläst svenska, språkkurser med mera.

Betydelsefullt är god tillgång till litteratur, samtal kring läsning och berättandet i alla dess former.

Utrymme för projekt och utvecklingsinitiativ – tillför ny kunskap och kreativitet.

För att främja läslusten och för att våra användare ska känna att deras önskemål tas i beaktande så köper vi till stor del in litteratur via inköpsförslag från våra användare.

Utvecklingsområden

- Främjande av läslust och språkutveckling
- Anpassade mediesamlingar för läslust och språkutveckling
- Kompetensutveckling inom området språkutveckling
- Uppsökande verksamheter – boken kommer, arbetsplatsbibliotek, tvättstugebibliotek

Att arbeta med 2019 – 2020

- Bygga vidare på språktorget nuvarande bestånd
- Ordna läsecirklar/bokknyttis för besökare och personal
- Utveckla samarbetet med integrationsenheten
- Utveckla arbetsplatsbiblioteken i samarbete med olika fackliga förbund
- Prova högläsning av noveller/berättande i form av stickcafé med början våren 2019
- Omvärldsbevakning för att hålla kompetensen uppdaterad på området kompensatoriska hjälpmedel vid läs- och skrivsvårigheter
- Fortsätta att köpa in litteratur på inköpsförslag

Specifikt för barn och unga

- Arbeta fram ett språktorg för barn
- Fortsätta med småbarnscafé (tidigare bäbiscafé) i samarbete med Öppna förskolan, Norrbärke församling, Svenska kyrkan, 2 ggr/månaden
- Ha bokpresentationer och boksamtal i alla årskurser samt att erbjuda varje klass minst ett bokprat/boksamtal per läsår (grundskola, såväl som VBU)
- Medieinköp (SBC) med större inriktning på bokpresentationsböcker, läsgrupper (5 ex och 10 ex, klassuppsättning), temalådor samt inköp av lättlästa medier och parläsningböcker på skolspråken
- Omvärldsbevakning för att hålla kompetensen uppdaterad på området kompensatoriska hjälpmedel vid läs- och skrivsvårigheter
- Medverka på föräldramöten för att prata läsning och språkutveckling
- Fortsätta arbeta med och låna ut Berättarpåsar – bok/böcker med tillhörande rekvisita till förskolor och förskoleklasser
- Fortsätta arbeta med och låna ut Boksamtalspåsar – Bok och läsfixare till förskolor och förskoleklasser
- Låna ut Språkryggsäckar/Språkväskor till föräldrar (efter remiss från BVC, talpedagog eller logoped)
- Fortsätta arbeta med läsfrämjande aktiviteter som Sommarboken och Läslov

Fakta Smedjebackens bibliotek

Biblioteken i Smedjebackens kommun utgörs av huvudbiblioteket, Werner Aspenströmbiblioteket i Smedjebacken, ett integrerat folk- och skolbibliotek placerat på Kyrkskolan (år 4-9) i Söderbärke, ett skolbibliotek på Bergaskolan (år 7-9), som även fungerar som skolbibliotek för Röda Bergaskolan (år F-6), samt ytterligare tre mindre skolbibliotek i varierande storlek på skolorna i Hagge (år F-6), Vad (år F-3) och Vinsbo (år F-6).

Huvudbiblioteket har även rollen som gymnasiebibliotek för Västerbergslagens utbildningscentrum, VBU, i Smedjebacken som innefattar Smedenskolan samt Stegelbacken.

För samordning av skolbibliotekens resurser finns en skolbibliotekscentral placerad på huvudbiblioteket. Därtill finns ett antal arbetsplatsbibliotek, varav det största drivs i samarbete med fackförbundet Metall och är placerat på valsverket Ovako. Tvättstugebibliotek finns i tre hyreshusområden.

I anslutning till Werner Aspenströmbiblioteket i Smedjebacken finns Ahlbäcksalen, en kombinerad mötes- och utställningslokal, med en fast utställning om Johan Ahlbäcks liv och konstnärskap, som kan ses under bibliotekets öppettider.

Det ligger i bibliotekens natur att samverka. Utöver de samarbetsavtal som finns med omsorgsförvaltningen, Västerbergslagens utbildningscentrum, Ovako, Komhall, SEAB samt med familje- och utbildningsförvaltningen, finns ett nära samarbete med Johan Ahlbäcksstiftelsen, Werner Aspenströmssällskapet, Svenska kyrkan och flertalet studieförbund. Ökat samarbete eftersträvas både inom omsorgen och i föreningslivet och inte minst med ortens professionella konstutövare.

Kulturnämnden ansvarar för folk- och skolbiblioteksverksamheten.

Nyckeltal och styrtal

- Antal besökare på biblioteken
- Antal besökare/invånare
- Antal utlån
- Antal utlån/invånare

Styrdokument

Unescos folk- och skolbiblioteksmanifest (PDF-fil). [2012-02-28]

Barnkonventionen [2016-01-20]

Bibliotekslagen SFS nr: 2013:801 [2016-01-20]

Skollagen och läroplaner [2012-02-28]

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk [2009:724]

Länk till: *Medieplan Smedjebackens bibliotek 2019-2020*

Länk till: *Utdrag ur Smedjebackens biblioteksplan 2019-2020 - Skolbiblioteksplan*

Bilaga 1

Skolbibliotekens uppdrag

Skolbiblioteket är en del av skolans pedagogiska verksamhet och ska aktivt medverka i och stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling för att utbildningsmålen ska uppnås. Skolbiblioteket ska medverka till att eleverna:

- utvecklar sin språkliga förmåga och förmågan att läsa och förstå texter av olika slag
- kan söka, värdera och använda information för att utveckla kunskap (informationskompetens)
- ges förutsättning att utveckla en adekvat digital kompetens som möjliggör en förståelse för den digitalisering som finns i vardagen

Skolbiblioteket ska arbeta aktivt med att förmedla läslust och läsoplevelser och medverka till att kulturella och konstnärliga uttryck långsiktigt integreras i grundskolan enligt gällande läroplan.

Skolbiblioteken är bemannade så att pedagogisk verksamhet kan bedrivas. Utöver de tider biblioteket är bemannat finns möjlighet att boka in skolbibliotekarien på överenskommen tid (för exempelvis bokprat/boksamtal, kurs i källkritik och informationssökning, läsgrupper eller dylikt).

Samarbetet mellan lärare och bibliotekarier ska stärkas.

Inför varje termin respektive läsår konkretiseras ett antal av de utvecklingsprojekt som presenteras i biblioteksplanen. Uppföljning sker vid varje terminsslut respektive läsår. Biblioteksplanen revideras 2020.

2018-11-16

Bilaga 2

Smedjebackens bibliotek

Läsfrämjandeplan 2019-2020

För de allra minsta barnen

- Gåvoböcker till nyfödda och deras föräldrar (i samarbete med BVC)
- Småbarncafé (i samarbete med Öppna förskolan, Norrbärke församling - Kyrkans hus)
- Gåvoböcker till två- och fyraåringar (i samarbete med BVC)
- Utlån av Språkryggsäckar till föräldrar (i samarbete med BVC och talpedagoger)

Samarbete med förskolan

- Boklådor/temalådor – böcker och andra medier inom olika relevanta ämnen
- Bokpåsar – placerade på förskolorna för att förenkla boklån för föräldrar
- Sagopåsar – sagor med tillhörande gosedjur/föremål
- Möten/kontakt med förskolepersonalens bokombud
- Läsfrämjande projekt på bibliotekens initiativ
- Medverkan på föräldramöten på förfrågan
- Minibio (visningar på biblioteket eller på förskolorna efter förfrågan)
- Berättarpåsar – bok/böcker med tillhörande rekvisita
- Boksamtalspåsar – Bok och läsfixare

Samarbete med grundskolan

- Förskoleklasser erbjuds 6-årsvisning med berättande/sagoläsning/bokupplevelse, gåvobok och lånekort delas ut vid besöket
- Boklådor/temalådor med åldersanpassat material sammanställs på förfrågan
- Informationskunskap erbjuds år F-9
- Medverkan vid elevers skrivarbeten på förfrågan
- Stöd inför och medverkan vid olika typer av temaarbeten och skolprojekt på förfrågan
- Läsfrämjande projekt på bibliotekens initiativ
- Medverkan på föräldramöten på förfrågan
- Registrering av personer med särskilda behov som låntagare hos MTM. Dessa låntagare får därigenom tillgång till medier direkt från MTM och kan själva exempelvis kan ladda ner talböcker från Legimus
- Bokpresentationer erbjuds samtliga årskurser

- Boksamtal erbjuds samtliga årskurser
- År 3: författarbesök
- År 8: författarbesök
- Skapande skola
- Skolbio
- Kulturarrangemang
- Sommarboken och Läslov hålls
- Berättarpåsar – bok/böcker med tillhörande rekvisita (för förskoleklass)
- Boksamtalspåsar – Bok och läsfixare (för förskoleklass)

Samarbete med VBU, gymnasieskolan

- Vi kommer att i samarbete med VBU se över möjligheten att genomföra biblioteksintroduktioner samt bistå i utbildning i informationssökning, källkritik och referenshantering för gymnasiets elever
- Tillsammans med VBU vill vi se över och utveckla arbetet med hanteringen av elevers lånekort, samt kataloginläggning och utlån av kurslitteratur
- Genom gemensamma möten med VBU vill vi skapa en dialog gällande inköp av litteratur anpassad till elevernas behov för ökat läsfrämjande och kunskapsbyggande
- Särskilda sidor kommer att byggas på bibliotekets hemsida riktade till gymnasiets elever och lärare, med bland annat bokpresentationer

2018-11-16